

Spaans voor Dummies *op reis*

Susana Wald

BBNC
uitgevers

Amersfoort, 2016

Inhoud

.....

Over de auteur	x
Inleiding	1
Hoofdstuk 1: Beginnen met Spaans	5
Je kent al wat Spaans!	6
Pas op voor valse vrienden	6
Invloeden over en weer	7
Het abc	8
Medeklinkers	9
Klinkers	16
De diftongen	18
Uitspraak en klemtoon	20
Op zoek naar de klemtoon	20
Op zoek naar beklemtoonde klinkers	21
Het klemtoonteken in een tweeklank	21
jExtra leesteken!	22
Enkele basiszinnnetjes	22
Hoofdstuk 2: De kern van de zaak: Spaanse basisgrammatica	23
Eenvoudige zinsconstructies	23
Werkwoorden	24
Regelmatige werkwoorden	25
Onregelmatige werkwoorden	26
Nog meer werkwoorden	27
Vragen stellen	30
Verborgene voornaamwoorden	32
Woorden en hun geslacht	32
Meervouden	34
Bijvoeglijke naamwoorden	36
Jij? U? Jullie?	36
Hoofdstuk 3: Getallensoep	39
Hoofdtelwoorden	39
Rangtelwoorden	41
Klokkijken	42
Hoe laat is het?	42

Dagen, maanden en seizoenen	45
Dagen	46
Maanden	47
Geld	48
Munten en biljetten	48
De geldautomaat	49
Je creditcard gebruiken	51
Dollars wisselen	52
Hoofdstuk 4: Kennismaken en praten over koetjes en kalfjes	55
Groeten en kennismaken	55
Formeel kennismaken	56
Informeel kennismaken	57
Belangrijke werkwoorden	58
Llamarse: heten	58
Ser: permanent zijn	59
Estar: tijdelijk zijn	62
Hablar: praten	64
Trabajar: werken	66
Entender: begrijpen	67
Vivir: wonen	68
Sorry!	70
Vraagwoorden	70
Praten over het weer	72
Groeten aan je familie	73
Hoofdstuk 5: Eten en drinken	75
Aan tafel!	75
Drie werkwoorden voor aan tafel	77
Tomar: nemen, maar ook drinken	77
Beber: drinken	77
Comer: eten	78
Eten in een restaurant	78
Het menu	81
Sauzen: heet, koud en pittig	83
De rekening	84
Hoofdstuk 6: Winkelen	85
De stad in	85
Rondkijken	85
De weg vinden in de winkel	86
Vragen stellen	87
Past het?	89
‘Koopwerkwoorden’	90

Tweemaal dragen: het werkwoord llevar	91
Op de markt	92
Voedsel kopen	92
Voor de fijnproever	95
In de supermarkt	97
Afdingen	97
De juiste hoeveelheid	99
Goed, beter, best	99
Hoofdstuk 7: Uitgaan en vrije tijd	103
Plezier maken	103
Invitar: een uitnodigend werkwoord	104
Bailar: het danswerkwoord	105
Voorstellingen en evenementen	106
Naar de bios	106
Een concert bezoeken	107
Buiten zijn	108
Een wandeling maken	109
Dierenmanieren	109
Sport: het gesprek van de dag	111
Het populairste balspel: voetbal	111
Ook populair: tennis	113
Het spelwerkwoord: jugar	114
Hoofdstuk 8: Aan het werk	115
Telefoneren	115
Openingszinnen	115
Een boodschap achterlaten	117
Collect bellen	119
Kantoorgebouwen	119
Op het werk	121
Een baan zoeken	121
Een vergadering plannen	123
Emplear: in dienst nemen	125
Hacer: doen en maken	126
Een computer meenemen	127
Hoofdstuk 9: Van A naar B: vervoer	129
Treinen, bussen en auto's	129
Met de trein	129
Een taxi aanhouden	131
Met de bus	131
Een auto huren	132
Paspoortcontrole	135

‘Reiswerkwoorden’	139
Het vertrekwoord: salir	139
Het wachtwoord: esperar	140
De weg vragen	141
¿Adónde vamos? Waar gaan we naartoe?	142
Oost, west... ..	142
Plaatsaanduidingen	145
Overall en nergens	147
Hoofdstuk 10: In een huis of hotel verblijven	149
Huis en thuis	149
Huren met beleid	150
Je huis inrichten	153
Een hotelkamer zoeken	154
Inschrijven	157
Dormir: slapen	161
Despertar: wakker worden	162
Hoofdstuk 11: Noodsituaties	165
Om hulp roepen	165
Gezondheidsproblemen	166
Helpen	167
Moeilijke zinnen voor moeilijke momenten	168
Zeggen waar het pijn doet	170
Symptomen beschrijven	171
Met een arts praten	172
Bij de tandarts	174
De kosten verzekerd	175
Hulp bij juridische problemen	175
Onder arrest	176
Handen omhoog! Bestolen worden	176
Aangifte doen	177
Problemen met de auto	178
Hoofdstuk 12: Tien populaire uitdrukkingen	181
¿Qué tal?	181
¿Quiubo?	181
¿Qué pasó?	182
¿Cómo está usted?	182
¡Del uno!	182
¿Cuánto cuesta?	183
¿A cuánto?	183
¡Un asalto!	183
¡Una ganga!	183

¡Buen provecho!	184
¡Salud!	184
¡Buen viaje!	184
Hoofdstuk 13: Tien zinnen waarmee je echt Spaans klinkt	185
¡Esa es la mía!	185
¿Y eso con qué se come?	186
¡Voy a ir de farra!	186
Caer fatal	186
Nos divertimos en grande	187
Ver negro para	187
Pasó sin pena ni gloria	187
¡Así a secas!	188
¡La cosa va viento en popa!	188
Index	189

Inleiding

In een samenleving die steeds internationaler wordt, is het nuttig om ten minste enkele woorden in een vreemde taal te kunnen zeggen. Door de lage prijs van vliegtickets komen buitenlandse reizen meer en meer binnen ons bereik. De internationale zakenwereld kan niet zonder intercontinentale reizen. Je hebt misschien vrienden of burens die een andere taal spreken of je wilt wellicht graag in contact komen met je afkomst door de taal van je voorouders te leren.

Welke reden je ook hebt om Spaans te leren, dit boek kan je daarbij behulpzaam zijn. We beloven geen volledige beheersing van het Spaans, maar wanneer je iemand wilt begroeten, een kaartje wilt kopen of iets wilt bestellen, dan heb je met *Spaans voor Dummies op reis* gevonden wat je nodig hebt.

Over dit boek

Dit boek is geen cursus waar je je twee keer per week gedurende een langere periode heen moet slepen. Je kunt *Spaans voor Dummies op reis* gebruiken zoals je wilt, of je nu een paar woorden en zinnen wilt leren waarmee je je kunt redden op reis in Spanje of Midden- en Zuid-Amerika, of simpelweg je Spaanssprekende kennissen met een 'Hallo, hoe gaat het?' wilt kunnen begroeten. Neem dit boek in je eigen tempo door en lees per keer net zoveel of weinig als je zelf wilt. Ook hoeft je de hoofdstukken niet in volgorde door te ploeteren; lees alleen de stukken die je interesseren.

Als je nooit eerder Spaanse les hebt gehad, raden we je aan eerst de eerste twee hoofdstukken te lezen. In

dit deel worden basisvaardigheden behandeld, zoals de uitspraak van de verschillende klanken.

Conventies in dit boek

Om ervoor te zorgen dat je in dit boek makkelijk je weg kunt vinden, hebben we een aantal conventies gebruikt:

- ✓ Spaanse woorden zijn **vet** weergegeven.
- ✓ Achter elk Spaans woord wordt de uitspraak ervan (*cursief en tussen haakjes*) weergegeven.

Beklemtoonde lettergrepen zijn bovendien onderstreept.

- ✓ **Woordjes leren.** Woordjes leren is een belangrijk onderdeel van vreemdetaalverwerving. Per hoofdstuk hebben we de belangrijkste woordjes verzameld en op het bord geschreven, onder het kopje 'Woordjes leren'. Spaanse woorden hebben altijd een geslacht, dat herkenbaar is aan het lidwoord. We zullen in de woordenlijsten altijd het lidwoord van een zelfstandig naamwoord vermelden, zodat je ze samen kunt leren.

Iedere taal heeft zo zijn eigen manieren om uiting te geven aan gedachten. Dit betekent dat de Nederlandse vertalingen die wij van Spaanse zinnen geven niet altijd letterlijk zijn. Wij willen graag dat je de essentie begrijpt van wat er wordt gezegd, en niet alleen de letterlijke betekenis van de woorden die worden gebezigd. Bijvoorbeeld: je kunt het Spaanse zinnetje **de nada** letterlijk vertalen met 'van niets', maar wat er eigenlijk mee bedoeld wordt, is 'graag gedaan'. In dit boek tref je de 'graag gedaan'-vertaling aan.

Onnozele veronderstellingen

Om dit boek te kunnen schrijven hebben we getracht ons een beeld te vormen van wie je bent en wat je verwacht. Dit is wat we bedacht hebben:

- ✓ Je kent geen Spaans of je hebt ooit wel Spaans geleerd, maar je bent het allemaal vergeten.
- ✓ Je bent niet op zoek naar een boek waarmee je vloeiend Spaans leert spreken. Je wilt alleen een paar woordjes, zinnen en zinsconstructies leren, zodat je elementaire dingen in het Spaans kunt zeggen.
- ✓ Je wilt geen lange woordenlijsten of saaie grammaticaregels van buiten leren.
- ✓ Je wilt plezier hebben en tegelijkertijd wat Spaans leren.

Als deze veronderstellingen op jou van toepassing zijn, heb je het juiste boek gevonden!

De pictogrammen in dit boek

Het kan voorkomen dat je bij het lezen van dit boek op zoek bent naar specifieke informatie. Om die informatie herkenbaar te maken en dus makkelijk te vinden hebben we er een van de volgende pictogrammen bij gezet:

Bij dit pictogram vind je tips die het Spaans leren makkelijker kunnen maken.

Als je wilt voorkomen dat je belangrijke dingen vergeet, moet je vooral op dit pictogram letten.

Talen zitten vol eigenaardigheden waarover je kunt struikelen als je er niet op bent voorbereid. Bij dit pictogram geven we een toelichting op zo'n taalkundige eigenaardigheid.

Ben je op zoek naar informatie en advies over cultuur en reizen, kijk dan bij deze pictogrammen. Daar vind je wetenswaardigheden over de landen waar Spaans wordt gesproken.

Hoe nu verder?

In het diepe springen en zwemmen, dat is waar het bij het leren van een taal om draait, hoe slecht je uitspraak in het begin ook mag zijn. Dus spring! Begin bij het begin of kies een hoofdstuk dat je interesseert. Hoe dan ook: veel plezier!

Hoofdstuk 1

Beginnen met Spaans

.....

In dit hoofdstuk:

- ▶ Het beetje Spaans dat je al kent
 - ▶ Hoe zeg ik het goed? – Basisregels voor de uitspraak
 - ▶ Typische uitdrukkingen
-

Het Spaans is, evenals het Italiaans, Frans, Roemeens en Portugees, een Romaanse taal, zo genoemd omdat het zijn wortels heeft in het Latijn van het oude Rome. Vanwege die gemeenschappelijke herkomst vertonen Romaanse talen overeenkomsten in grammatica en klank. (Het feit dat ze allemaal zo romantisch klinken, is mooi meegenomen!) Bijvoorbeeld: **casa** (*ka-sa*), het woord voor 'huis', heeft in het Portugees, Italiaans en Spaans dezelfde schrijfwijze en betekenis en min of meer dezelfde klank.

De verschillen tussen de Romaanse talen zijn niet onoverkomelijk. Een Spanjaard en een Italiaan kunnen vrij gemakkelijk met elkaar communiceren. Een Spaanstalige Zuid-Amerikaan en een Portugeessprekende Braziliaan praten met elkaar en begrijpen elkaar, ook al spreekt de ander een beetje vreemd.

De Spaanssprekende wereld omvat Spanje en Zuid- en Midden-Amerika, met uitzondering van Suriname (waar Nederlands wordt gesproken), Guyana (waar Engels wordt gesproken), Frans Guyana (waar Frans

wordt gesproken), Brazilië (waar Portugees wordt gesproken) en een paar eilanden in het Caraïbisch gebied, waaronder Jamaica, Haïti en Curaçao (waar Engels, Frans of Nederlands de voertaal is).

Dit boek behandelt niet specifiek het Spaans van Spanje of dat van Peru of een ander Spaanstalig land. Het biedt een Spaans dat in de gehele Spaanstalige wereld wordt verstaan en begrepen. Wanneer verschillen in woordbetekenis en gewoonten tussen de Spaanstalige landen kunnen leiden tot misverstanden, gaan we daar op in. De uitspraaknotatie die in dit boek tussen haakjes achter een Spaans woord staat, is gebaseerd op de uitspraak van het Spaans in Centraal-Spanje.

Je kent al wat Spaans!

De Nederlandse taal kent veel vreemde invloeden: het gebruik van zogenaamde leenwoorden is gemeengoed. Een groot aantal van die woorden is rechtstreeks uit het Latijn of via een omweg (onder andere via het Engels en het Frans) in onze taal terechtgekomen. Niet alleen het Nederlands kent Latijnse invloeden, het Spaans ook. Sterker nog, het Spaans is voortgekomen uit het Latijn. Zo kan het dus voorkomen dat Nederlandse en Spaanse woorden dezelfde Latijnse oorsprong hebben en daardoor op elkaar lijken. Dit kan leiden tot vreugdevolle herkenning wanneer die woorden ook nog dezelfde betekenis hebben, of tot schaamte wanneer dat absoluut niet het geval is.

Een plezierige gelijkenis in klank en betekenis tussen Spaans en Nederlands doet zich voor bij woorden die geen of slechts kleine verschillen in schrijfwijze vertonen, zoals **bar** (*bar*), **taxi** (*ta-ksi*), **foto** (*fo-to*), **soprano** (*so-pra-no*), **economía** (*e-ko-no-mie-a*), **presidente** (*pre-sie-den-te*), **teléfono** (*te-le-fo-no*), **catedral** (*ka-te-dral*) en **museo** (*moe-se-o*).

Pas op voor valse vrienden

De moeilijkheden beginnen bij woorden die Franse taalkundigen hebben gedefinieerd als *faut amis* ('valse

vrienden'). Valse vrienden kun je niet vertrouwen, net zomin als schijnbare overeenkomsten tussen woorden. In die groep van valse vrienden tref je woorden aan die sterk op elkaar lijken, zelfs dezelfde herkomst hebben, maar in betekenis zeer verschillend zijn. Bij het Spaanse woord **advertencia** (*ad-ber-ten-thja*) denk je aan 'advertentie', maar het betekent 'waarschuwing'; een advertentie in een krant heet een **anuncio** (*a-noen-thjo*). Wanneer een Spaanstalige je vraagt of je van **croquet** (*kro-kef*) houdt, wil hij niet een 'kroket' met je gaan eten maar een spelletje 'croquet' spelen, het Engelse spel met poortjes waar je een balletje doorheen moet slaan. Een 'kroket' heet **croqueta** (*kro-ke-ta*), maar is niet dezelfde 'kroket' die wij bij de snackbar halen. Bij **ordinario** (*or-die-na-rjo*) ligt de gedachte aan 'ordinair' voor de hand, maar verre van dat. Wat wij 'gewoon' noemen, is in het Spaans **ordinario**; en **gente ordinaria** zijn geen 'ordinaire mensen', maar 'gewone mensen' zoals wij. Voor 'ordinair' wordt in het Spaans doorgaans **vulgar** (*boel-gar*) gebruikt. En dit woord heeft op zijn beurt weer betekenissen die het Nederlandse 'vulgair' niet heeft. En zo zijn er honderden valse vrienden. Wees dus op je hoede!

Invloeden over en weer

Geen moeilijkheden doen zich voor wanneer een van oorsprong Spaans woord in het Nederlands is opgenomen en omgekeerd, soms met kleine aanpassingen. Zo is het Nederlandse 'dijk' in het Spaans **dique** (*die-ke*) geworden met exact dezelfde betekenis. En zo is **macho** (*ma-tsjo*) inmiddels niet meer weg te denken uit de Nederlandse woordenschat. Van recente datum is '**nada** (*na-da*) niks' en dat is dubbel 'niets', dus 'helemaal niks'.

Hieronder volgen enkele voorbeelden van Spaanse woorden die je al kent omdat ze in het Nederlands ook worden gebruikt:

- ✓ Je bent vast wel eens op een **fiesta** (*fjes-ta*) geweest.
- ✓ En je hebt vast ooit een kleine **siesta** (*sjes-ta*) gehouden.